

Temeljem članka 25. Statuta Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu (Fakultet), Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (NN br. 141/13 i 39/15) i pratećih pravilnika, Fakultetsko vijeće Fakulteta na 37. izvanrednoj sjednici održanoj dana 15. lipnja 2015. donosi

PRAVILNIK O USTROJU I PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se:

- ustroj za provedbu mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja,
- nadležnost i obveze osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja,
- uvjeti uporabe rendgenskih uređaja,
- mjere zaštite zaposlenika od ionizirajućeg zračenja,
- stručna sprema, obveze i odgovornosti zaposlenika,
- način vođenja očevidnika te način i rokovi izvješćivanja nadležnih tijela,
- postupci u slučaju izvanrednog događaja pri radu s rendgenskim uređajima.

Članak 2.

U sklopu provedbe zaštite od ionizirajućeg zračenja poduzimaju se sljedeće mjere:

- osiguranje uvjeta propisanih Zakonom o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (NN 141/13, 39/15) (dalje u tekstu: Zakon) i provedbenim propisima za uporabu rendgenskih uređaja,
- osiguranje opreme i sredstava zaštite od ionizirajućeg zračenja, te za provjeru te zaštite,
- unapređivanje osobne i uzajamne zaštite ljudi od ionizirajućeg zračenja,
- vođenje propisanih očevidnika.

Članak 3.

U električne uređaje koji proizvode ionizirajuće zračenje na Fakultetu ubraja se rendgenski uređaj za difrakcijsku analizu (XRD analizator) koji se koristi za obavljanje analize strukture tvari, unutar obavljanja redovite djelatnosti Fakulteta.

Uređaj iz st. 1. ovog članka nalazi se na Zavodu za anorgansku kemijsku tehnologiju i nemetale
- Laboratorij za strukturnu karakterizaciju materijala, na adresi Marulićev trg 20, Zagreb.

Članak 4.

Fakultet je obavezan organizirati sustav za učinkovito provođenje mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja, te u skladu s člankom 36. Zakona imenovati osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja (u daljem tekstu: Odgovorna osoba).

Članak 5.

Odgovorna osoba obvezna je provoditi mjere propisane člankom 36. Zakona, a naročito:

- skrbiti o provedbi i primjeni odredbi o zaštiti od ionizirajućeg zračenja utvrđenih ovim Pravilnikom, te drugim važećim propisima,
- voditi očevidnike o obavljenim ispitivanjima izvora ionizirajućeg zračenja prema važećem pravilniku, kao i o svim zahvatima (popravicima) izvršenim na izvorima ionizirajućeg zračenja i čuvati ih najmanje godinu dana od prestanka obavljanja djelatnosti, te u najkraćem mogućem roku izvješćivati nadležna tijela o promjenama,
- osigurati upoznavanje zaposlenika koji prvi put započinju rad u području izloženosti o posebnim uvjetima rada, opasnostima pri tom radu, zdravstvenim rizicima, te mjerama i sredstvima zaštite od ionizirajućeg zračenja,
- zabraniti rad s uređajima koji su neispravni,
- osigurati redovito ispitivanje rendgenskih uređaja sukladno važećim propisima i mjerenje razine ionizirajućeg zračenja u okolišu tih uređaja,
- skrbiti o provedbi rješenja nadležnih tijela državne uprave te preporuka ovlaštenog stručnog tehničkog servisa,
- skrbiti da isporučitelj ili montažer za nove rendgenske uređaje ili nakon zamjene rendgenske cijevi osigura prvo ispitivanje po ovlaštenom stručnom tehničkom servisu prije tehničkog prijama novog rendgenskog uređaja,
- u slučaju prestanka uporabe rendgenskog uređaja izvijestiti Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost o tome, te navesti što je s uređajem učinjeno,
- voditi propisane evidencije o rendgenskim uređajima,
- obavljati i druge poslove u svezi zaštite od ionizirajućeg zračenja.

Članak 6.

Zaposlenici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja moraju imati posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja o čemu moraju imati pisani dokaz.

Zaposlenici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja moraju imati posebno stručno obrazovanje za primjenu mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja o čemu moraju imati pisani dokaz.

Zaposlenici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja moraju ta znanja periodično obnavljati.

S obzirom da je kućište uređaja granica područja izloženosti, zaposlenici koji rukuju uređajem nisu izloženi zaposlenici.

Članak 7.

Izvori ionizirajućeg zračenja koji se rabe na Fakultetu moraju udovoljavati uvjetima propisanim Zakonom i pravilnicima donesenim na temelju tog Zakona.

Članak 8.

Za svaki rendgenski uređaj mora prije početka uporabe biti dobivena dozvola za uporabu koju po prethodnom izvješću ovlaštenog stručnog tehničkog servisa daje Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost.

Dozvola za uporabu prestaje važiti ako se na uređaju obave značajniji popravci, preinake ili zamjena dijelova kojima se može bitno utjecati na promjenu uvjeta proizvodnje ionizirajućeg zračenja (rendgenska cijev, katodna cijev, generator i sl.).

U slučajevima iz st. 2. ovog članka potrebno je osigurati ispitivanje rendgenskog uređaja koje provodi ovlaštenu stručni tehnički servis i zatražiti novu dozvolu za uporabu.

Prije isteka roka važenja dozvole za uporabu obvezno je od Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost zatražiti obnovu iste ako se rendgenski uređaj namjerava i nadalje koristiti. Prethodno podnošenju zahtjeva za obnovu dozvole za uporabu potrebno je osigurati ispitivanje rendgenskog uređaja koje provodi ovlaštenu stručni tehnički servis.

Dozvolu za uporabu potrebno je izvjesiti na vidno mjesto tako da je osobi koja koristi uređaj razvidno da uređaj udovoljava uvjetima zaštite od ionizirajućeg zračenja sukladno važećim propisima.

Zaposlenik koji uoči neispravnost rendgenskog uređaja obavezan je prekinuti rad s uređajem i izvijestiti o tome Odgovornu osobu. Rad smije biti nastavljen po uklonjenoj neispravnosti i izvršenom ispitivanju od strane ovlaštenog stručnog tehničkog servisa.

Članak 9.

Odobrenje za obavljanje djelatnosti s rendgenskim uređajem mora se čuvati najmanje godinu dana nakon datuma prestanka važenja istog.

Članak 10.

Dozvola za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja mora se čuvati najmanje dvije godine od datuma izdavanja iste.

Članak 11.

Izvešća o ispitivanju izvora ionizirajućih zračenja kao i druge nalaze koji proizlaze iz ispitivanja koje provodi ovlaštenu stručni tehnički servis, moraju se čuvati najmanje dvije godine od datuma izdavanja istih.

Članak 12.

U slučaju izmjene uvjeta pod kojima je izdano odobrenje ili dozvola za uporabu, potrebno je u pisanom obliku obavijestiti Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost u roku od 15 dana od dana nastupanja izmjena i priložiti dokaze o tome.

Članak 13.

Odgovorna osoba dužna je voditi očevidnike o obavljenim ispitivanjima izvora ionizirajućeg zračenja prema važećem pravilniku, kao i voditi očevidnike svih zahvata-popravaka izvršenih na izvorima ionizirajućeg zračenja. Očevidnici se čuvaju najmanje godinu dana od datuma prestanka važenja odobrenja za obavljanje analiza iz čl. 3.

Članak 14.

Pod izvanrednim događajem smatra se svaka neispravnost ili oštećenje uređaja ili fiksne zaštite ugrađene na uređaju, koja za posljedicu može imati ozračenje zaposlenika.

Članak 15.

U slučaju izvanrednog događaja iz članka 15. ovog Pravilnika potrebno je trenutno prekinuti rad s uređajem te u suradnji sa serviserom ovlaštenim od strane proizvođača uređaja dovesti uređaj u ispravno stanje.

Članak 16.

Obvezna tumačenja za primjenu ovog Pravilnika daje Uprava Fakulteta. U slučaju nejasnoća zatražit će se tumačenje Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost.

Članak 17.

U svim pitanjima koja nisu obuhvaćena ovim Pravilnikom na odgovarajući se način primjenjuju važeći zakoni i provedbeni propisi.

Članak 18.

Ovaj Pravilnik objavljuje se na mrežnim stranicama Fakulteta i stupa na snagu osmog dana od dana objave.

Dekan
Prof. dr. sc. Bruno Zelić, v. r.

Klasa: 003-05/15-02/05
Ur. broj: 251-373-5/8-15-01

Ovaj Pravilnik objavljen je na mrežnim stranicama Fakulteta dana 15. lipnja 2015. i stupio je na snagu dana 23. lipnja 2015.